

Scenariusz lekcji

Temat: Żydzi, którzy żyli w Janowie Lubelskim i tutaj swoje życie utracili ...

Autor scenariusza: Emilia Żuber – edukatorka, trenerka myślenia wizualnego, autorka materiałów dydaktycznych

Czas trwania: 45 min

Grupa wiekowa: klasy 7–8 szkoły podstawowej; szkoła ponadpodstawowa
..

Cele:

- podnoszenie świadomości na temat lokalnego dziedzictwa historycznego
- i kulturowego,
- poznanie faktów z życia narodu żydowskiego zamieszkującego pobliskie tereny Janowa Lubelskiego w 1942 roku,
- poznanie słownictwa odnoszącego się do tradycji żydowskiej,
- poznanie zasad religii żydowskiej,
- kształtowanie postaw tolerancji oraz poszanowania praw człowieka,
- a w szczególności mniejszości narodowych.

Metody:

- praca ze źródłami,
- praca w grupach,
- dyskusja,
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- materiał źródłowy online (opis cmentarza przy ul. Wojska Polskiego):
<https://zapomniane.org/miejsce/janow-lubelski/>
- materiał źródłowy online (opis grobu w lesie w Pikulach):
<https://zapomniane.org/miejsce/pikule/>; mapa satelitarna grobu w Pikulach <https://zapomniane.org/wp-content/uploads/2018/01/fotografia-satelitarna-1b-large.png>

- materiał źródłowy online (informacja o lokalizacji dwóch cmentarzy żydowskich w Janowie Lubelskim) http://cmentarze-zydowskie.pl/janow_lubelski.htm; mapa cmentarzy w Janowie Lubelskim http://cmentarze-zydowskie.pl/janow_lubelski_mapa.htm
- słownik terminów: <https://sztetl.org.pl/pl/slownik/A>
- karta pracy dla uczniów (załącznik nr 1),
- karta odpowiedzi dla nauczyciela (załącznik nr 2),
- projektor, komputer(y),
- smartfony.

Materiały:

Kopie załącznika nr 1 oraz karta odpowiedzi dla nauczyciela (załącznik nr 2).

Uwagi dla nauczyciela:

Lekcję można przeprowadzić zarówno w szkole podstawowej, jak i w szkole ponadpodstawowej na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Zaproponowany scenariusz stanowi propozycję zadań, które mogą być modyfikowane przez nauczyciela według jego uznania i zainteresowania uczniów.

Przed zajęciami: Nauczyciel może zrobić wprowadzenie dla uczniów w tematykę dotyczącą charakterystyki społeczności żydowskiej zamieszkującej tereny Polski lub powtórzenie poznanych wcześniej wiadomości, m.in.: nawiązanie do roli i udziału Żydów w życiu codziennym: wpływ na rozwój handlu i kultury; zakres prowadzonych usług: sprzedaż towarów spożywczych (kupcy), prowadzenie usług rzemieślniczych (krawieckich, fryzjerskich).

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel na początku lekcji podaje temat, cele oraz omawia jej przebieg (podział uczniów na grupy, przypisanie zadań, uzyskanie informacji, praca z załącznikiem, prezentacja pracy grup, podsumowanie).
2. z załącznikiem, prezentacja pracy grup, podsumowanie).
3. Nauczyciel przedstawia uczniom mapę z lokalizacją cmentarzy żydowskich w Janowie Lubelskim http://cmentarzezydowskie.pl/janow_lubelski_mapa.htm oraz mapę z grobem w lesie w Pikulach (<https://zapomniane.org/wp-content/uploads/2018/01/fotografia-satelitarna-lb-large.png>). W ten sposób wprowadza elementy wiedzy o życiu Żydów w Janowie Lubelskim i w okolicy (10 min.) oraz informuje uczniów, na jaki temat będą wyszukiwać informacje.

Praca ze źródłami:

4. Nauczyciel dzieli uczniów na cztery grupy (3-4 osoby) i przydziela zadania. Każda grupa musi wyszukać w materiale źródłowym informacje, które uzupełnia w karcie pracy (15 min.)

5. Prezentacja wyników pracy każdej grupy przez lidera (kolejność grup: 1,2,3,4) – w tym czasie uczniowie uzupełniają pola w karcie pracy o informacje prezentowane przez pozostałe grupy (15 min.)

Podsumowanie zajęć: Po prezentacji pracy grup następuje podsumowanie zajęć. Każdy uczestnik odpowiada na pytanie: „Co zapamiętałeś na temat kultury żydowskiej?” (5 min.)